

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2022-02-02

Närvarande: F.d. justitieråden Martin Borgeke och Mari Andersson samt justitierådet Petter Asp

Bättre tillgång till finansiell information i brottsbekämpningen

Enligt en lagrådsremiss den 20 januari 2022 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om finansiell information i brottsbekämpning,
2. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
3. lag om ändring i lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område,
4. lag om ändring i lagen (2018:1694) om Tullverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område,
5. lag om ändring i lagen (2018:1696) om Skatteverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område,

6. lag om ändring i lagen (2020:272) om konto- och värdefackssystem.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Max Stille.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om finansiell information i brottsbekämpning

En mer generell fråga som väcks av den föreslagna lagstiftningen är om inte tiden är mogen att förenkla sättet att hänvisa till EU-rättsakter. För närvarande anges i de skrivråd som gäller i lagstiftningsarbetet (Gröna boken, Ds 2014:1) att man ska skriva ut rättsaktens fullständiga namn, samt att detta kan behöva göras flera gånger i större lagverk. Inte sällan innehåller emellertid det fullständiga namnet på EU-rättsakter, utöver namnet i strikt mening, en upplysning om att rättsakten också ändrar eller upphäver andra EU-rättsakter. På detta sätt kommer hänvisningen till en EU-rättsakt inte sällan att bli såväl lång som fylld med rättsaktsnummer som är irrelevanta för tillämparen och försvårar läsningen av lagtexten. I sammanhanget kan, som illustrativa exempel, hänvisas till de första båda definitionerna i 2 § i den föreslagna lagen.

Detta sätt att hänvisa framstår inte som rationellt. Enligt Lagrådets mening finns det anledning att överväga om inte rekommendationerna i Gröna boken borde ändras i denna del.

1 §

Det direktiv som genomförs genom den föreslagna lagstiftningen tar enligt sin beteckning sikte på att bestämmelser ska införas i syfte att underlätta användningen av finansiell information för att bl.a. lagföra

vissa brott. Och i 4 § i den föreslagna nya lagen preciseras tillämpningsområdet till *allvarliga* brott. Enligt Lagrådets uppfattning bör det av första stycket framgå att bestämmelserna i lagen inte gäller generellt, utan endast i förhållande till *vissa* brott.

2 §

Genom att lagtexten i fråga om innebörden av begreppet allvarliga brott hänvisar till de former av brottslighet som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 blir begreppet delvis oklart. I bilagan anges det i och för sig ett stort antal gärningar som är straffbelagda enligt särskilda bestämmelser i svensk rätt. Men även sådana företeelser som på olika sätt utgör brott, men där beskrivningen inte träffar någon motsvarande svensk straffbestämmelse, finns med. Som exempel kan pekas på rasism och främlingsfientlighet, brott mot unionens finansiella intressen, it-brottslighet och korruption.

Särskilt svårt är det att förstå vad som ska avses med "organiserad brottslighet", som också finns med på listan. Lagrådet har förståelse för att det i remissen inte har gjorts mer för att definiera vad för sorts gärningar som avses; det rör ju sig i sammanhanget om en direkt tillämplig EU-rättslig reglering. Men det innebär samtidigt att vilka brott som närmare avses får avgöras i rättstillämpningen. En modell av detta slag är – även om den får godtas – knappast optimal från legalitetssynpunkt.

En ytterligare synpunkt som Lagrådet vill framföra är att det rent lagtekniskt hade varit naturligt att i 2 § definiera även vad som avses med *behöriga myndigheter*. Gjorde man det skulle parenteserna i lagtexten i 3 § kunnat undvaras.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.